Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Posudek diplomové práce
vedoucí

Jméno studenta:	Bc. Michaela Šírová, DiS.
Název práce:	Ortoepická pravidla a rozvoj fonematického uvědomování v předškolním věku v porovnání s profesionálními pěvci
Vedoucí práce:	Mgr. Milena Kmentová, Ph.D.
Oponent práce:	PaedDr. Alena Tichá, Ph.D.

Studentka zvolila stále aktuální problematiku artikulace a srozumitelnosti v řečovém i pěveckém projevu. Využila své poznatky a dovednosti v oblasti hudební výchovy i artificiálního zpěvu a navázala vlastním pedagogickým výzkumem. Cílem práce bylo „vytvořit a v praxi ověřit soubor cvičení, která mají přispět ke kultivaci artikulace“ u předškolních dětí i profesionálních pěvců. Právě možností komparace těchto dvou skupin je předkládaná diplomová práce zcela unikátní.

Teoretická část vychází ze starší i současné odborné literatury v oblasti fonetiky, ortoepie, logopedie, hudební psychologie a hlasové výchovy. Jasná a vyvážená struktura teoretické části má přímou vazbou na praktickou část. Autorka dobře strukturuje a komparuje obtížnou tematiku fonematického uvědomování v kapitole 2.4.1.

Autorka přesně formuluje cíle terénního výzkumu a strukturuje je na hlavní výzkumný cíl, dílčí cíle a pedagogické cíle. Spektrum použitých metod je široké, přitom jasně vede k dosažení cílů výzkumu (akční výzkum, pozorování, pretest a retest, rozhovor). Popis lekcí realizovaných v dětském pěveckém sboru formou tabulky je přehledný, zahrnuje evaluaci na skupinové i individuální úrovni. Navíc je dokladem o promyšleném rozvoji všech hudebních schopností předškolních dětí – z povahy věci pochopitelně převažují pěvecké činnosti, ale jsou velmi vhodně doplňovány ostatními činnostmi, u nichž převažuje hrový charakter.

Celý výzkum byl dobře a včas organizovaný – autorka maximálně využila prostředí, které dobře zná. Bohužel nevytvořila časoprostor pro individuální posouzení úrovně fonematického uvědomování dětí. Při rozhovoru s profesionálními pěvci se nesprávným postupem připravila o možnost posoudit výslovnost dalších slovních spojení obsahujících šev, jak otevřeně popisuje v příslušné kapitole i v Diskuzi. Bezesporu však její diplomová práce vnesla nové podněty do prostředí profesionálních pěveckých těles.

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Připomínky a náměty:

- Nekoreluje nadpis a obsah kapitoly 1.1. (chybí explicitní vyjádření vazby na předškolní věk a na další tematiku.)
- Do kapitoly 1.3 by bývalo vhodné zařadit problematiku dystémbrie.
- V kapitole 2.2.1 na s. 18 je nesprávně propojena problematika poruch hlasu a poruch plynulosti řeči.
- Publikace Kmentová, 2019 chybí v seznamu literatury.

Terminologická, stylistická i gramatická úroveň odpovídá požadavkům na absolventskou práci této úrovně – chyby jsou ojedinělé. Po formální stránce je práce v pořádku.

Celkové posouzení práce a zdůvodnění výsledné známky:

Studentka srozumitelně formulovala cíle práce, k jejich dosažení použila adekvátní metody, výsledky výzkumu srozumitelně interpretovala. V přímé pedagogické práci v dětském pěveckém sboru prokázala rozsáhlé využití praktických zkušeností, taktně a cíleně vedla výzkum v prostředí profesionálních pěvců. Svou prací otevřela prostor pro další výzkum v oblasti artikulace, fonematického uvědomování a hlasové výchovy.

Otázky pro diskuzi:

- Je možné polemizovat s Morávkovou (2013, zde v DP na s. 25), která považuje „měkký hlasový začátek za jedinou přípustnou a správnou možnost“? Jakým způsobem se vyslovují/zpívají slova se samohláskou na začátku? Vyjadřuje se k tomu Morávková jinde ve své publikaci?
- Při retestu bylo patrné, že šev *-m m-*, který se vyskytoval v obou použitých písních, byl lépe realizován v písni Skákal pes. Tuto situaci vysvětlujete hlubším osvojením písně (s. 58). Nemohla hrát roli i odlišná rytmická struktura písní v místě sledovaných slovních spojení?

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 8. května 2019

Podpis oponenta
Mgr. Milena Kmentová, Ph.D.